

RETTENS DOM (Anden Afdeling)

14. februar 2006^{*}

I de forenede sager T-376/05 og T-383/05,

TEA-CEGOS, SA, Madrid (Spanien),

Services techniques globaux (STG) SA, Bruxelles (Belgien),

ved avocats G. Vandersanden og L. Levi,

sagsøgere i sag T-376/05,

GHK Consulting Ltd, London (Det Forenede Kongerige), ved avocats M. Dittmer og J.-E. Svensson,

sagsøger i sag T-383/05,

^{*} Processprog: fransk.

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved M. Wilderspin og G. Boudot,
som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

angående en påstand om annullation dels af Kommissionens beslutninger af 12. oktober 2005, hvorved Kommissionen afviste sagsøgernes bud i forbindelse med udbudsbekendtgørelse »EuropeAid/119860/C/SV/multi-Lot 7«, dels af alle andre kommissionsbeslutninger truffet inden for rammerne af den samme udbudsprocedure som følge af beslutningerne af 12. oktober 2005,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET
I FØRSTE INSTANS (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J. Pirrung, og dommerne N.J. Forwood og S. Papasavvas,

justitssekretær: fuldmægtig C. Kristensen,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 12. januar 2006,

afsagt følgende

Dom

Retsforskrifter

- ¹ Kommissionens indgåelse af offentlige tjenesteydelsesaftaler inden for rammerne af Fællesskabets eksterne foranstaltninger er omfattet af bestemmelserne i anden del, afsnit IV, i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EFT L 248, s. 1, herefter »finansforordningen«), og af bestemmelserne i anden del, afsnit III, i Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 af 23. december 2002 om gennemførelsesbestemmelser til finansforordningen (EFT L 357, s. 1, herefter »gennemførelsesbestemmelserne«).
- ² Finansforordningens artikel 94, som er gengivet i punkt 2.3.3 i den praktiske vejledning for kontraktprocedurer finansieret over De Europæiske Fællesskabers almindelige budget inden for rammerne af eksterne aktiviteter (herefter »den praktiske vejledning«), bestemmer følgende:

»Fra tildeling af en ordre udelukkes enhver ansøger eller bydende, der i forbindelse med indgåelsen af den pågældende aftale:

- a) befinder sig i en interessekonflikt

- b) har afgivet urigtige oplysninger ved meddelelsen af de oplysninger, som den ordregivende myndighed har krævet med henblik på deres deltagelse i den pågældende aftale, eller ikke har forelagt de krævede oplysninger.«

- 3 Gennemførelsesbestemmelsernes artikel 146, stk. 3, har følgende ordlyd:

»Ansøgninger om deltagelse og bud afvises, hvis de ikke indeholder de hovedelementer, der kræves i henhold til udbudsdokumenterne, eller ikke opfylder de særlige krav for det pågældende udbud, der er fastsat heri.

Udvalget kan imidlertid anmode ansøgeren eller den bydende om at supplere eller præcisere den forelagte dokumentation vedrørende udelukkelses- og udvælgelseskriterierne, inden for en frist, som udvalget fastsætter.«

- 4 Artikel 13 i den udbudsbekendtgørelse, som blev udstedt i forbindelse med udbudsproceduren »EuropeAid/119860/C/SV/multi-Lot 7«, om en sammensat rammekontrakt for korttidsansættelse af eksperter, der skulle levere korterevarende teknisk bistand udelukkende til fordel for tredjelande, der er modtagere af ekstern støtte (herefter »udbudsproceduren«), fastsatte, at fysiske og juridiske personer (herunder juridiske personer, som tilhører den samme juridiske gruppe) kun kan indgive en ansøgning, uanset hvorledes de deltager (som selvstændig retlig enhed, leder eller partner i en ansøgergruppe). Hvis en fysisk eller juridisk person (herunder de juridiske personer, som tilhører den samme juridiske gruppe) indgiver mere end et bud, vil alle ansøgninger, som denne person (og de juridiske personer, som tilhører den samme juridiske gruppe) har deltaget i, blive udelukket.

- 5 I den ansøgningsformular, som ansøgerne og de bydende skulle udfylde, var navnlig angivet en pligt til at oplyse, om man tilhørte »en gruppe eller et net«.
- 6 Det var i artikel 14 i anvisningerne til de bydende præciseret, at alle de bydende, som blev tildelt kontrakten, ville blive underrettet skriftligt. Det var endvidere bestemt, at den bydende, der blev tildelt kontrakten, skulle fremlægge supplerende dokumenter med henblik på at bevise rigtigheden af sine erklæringer, inden den ordregivende myndighed underskrev rammekontrakten. Hvis en bydende ikke var i stand til at fremlægge de krævede dokumenter inden 15 kalenderdage efter meddelelsen om tildeling af tilslag, eller hvis det blev konstateret, at denne havde afgivet urigtige oplysninger, var det bestemt, at tilslaget skulle betragtes som ugyldigt. Den ordregivende myndighed kunne i et sådant tilfælde tildele en anden bydende rammekontrakten eller annullere udbudsproceduren.
- 7 Det var i artikel 16 i anvisningerne til de bydende fastsat, at de bydende, som anså sig for ramt af en fejl eller en uregelmæssighed i udbudsproceduren, kunne indgive en klage, og den kompetente myndighed skulle besvare denne klage inden 90 dage.

Sagens baggrund

- 8 Ved udbudsbekendtgørelse offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* den 9. juli 2004 (EUT 2004 S 132) indledte Kommissionen udbudsproceduren.

- 9 Konsortiet TEA-CEGOS (herefter »TEA-CEGOS Konsortium«) tilkendegav ønske om at deltage i udbuddet. TEA-CEGOS, SA blev valgt til at lede dette konsortium med henblik på konsortiets deltagelse i udbuddet. Services techniques globaux (STG) SA er også medlem af TEA-CEGOS Konsortium og leverer tjenesteydelser på området for teknisk og økonomisk forvaltning.
- 10 På det trin, som omfattede indgivelse af ansøgninger, og i overensstemmelse med betingelserne i udbudsbekendtgørelsen, udstedte de forskellige medlemmer af TEA-CEGOS Konsortium en erklæring, ifølge hvilken de ikke var omfattet af nogen af de tilfælde, som er nævnt i punkt 2.3.3 i den praktiske vejledning, som fører til udelukkelse. Den 18. august 2004 fremsendte Danish Institute for Human Rights (herefter »DIHR«), medlem af TEA-CEGOS Konsortium, et dokument til Kommissionen, hvori det blev oplyst, at DIHR havde sin egen bestyrelse, men at det var en del af en større struktur, Danish Centre for International Studies and Human Rights (herefter »Centret«), og at Danish Institute for International Studies (herefter »DIIS«) — et institut, som blev oprettet ved en dansk lov den 6. juni 2002, ved hvilken Centret og DIHR også blev oprettet — var partner.
- 11 GHK Consulting Ltd, et engelsk selskab, er medlem af et konsortium, som omfatter forskellige enheder (herefter »GHK Konsortium«), herunder DIIS. GHK Consulting blev gennem sin afdeling, GHK International Ltd, valgt som leder for GHK Konsortium med henblik på udbudsproceduren. DIIS erklærede den 29. september 2004 ved indgivelsen af ansøgninger, at det ikke tilhørte en gruppe eller et net.
- 12 Ved e-mail af 17. december 2004 og skrivelse af 31. december 2004 blev TEA-CEGOS Konsortium opfordret til at afgive bud for delaftale nr. 7. Under denne del af udbudsproceduren anførte DIHR atter, at det var del af en større struktur, Centret, som omfatter et andet institut, DIIS. GHK Konsortium fik også tilladelse til at indgive bud for delaftale nr. 7.

- 13 Ved skrivelser af 20. maj 2005 blev TEA-CEGOS og GHK International informeret om, at de respektive konsortiers bud, som de var medlemmer af, var blevet godkendt for delaftale nr. 7. Det blev præciseret i skrivelserne, at aftalerne ville blive fremsendt til konsortierne til underskrift, under forudsætning af, at det kunne bevises, at konsortierne ikke længere befandt sig i nogen af de tilfælde, nævnt i punkt 2.3.3 i den praktiske vejledning, som fører til udelukkelse. Sagsøgerne tilsendte Kommissionen de dokumenter, som de fandt relevante i denne forbindelse.
- 14 Ved telefax af 22. juni 2005 anmodede Kommissionen TEA-CEGOS om at forklare forbindelsen mellem DIHR og Centret og konsortiets eventuelle selvstændighed i relation til sidstnævnte, og endelig anmodede den GHK International om præciseringer vedrørende DIIS' retlige status.
- 15 Den 23. juni 2005 fremsendte TEA-CEGOS en skrivelse fra DIHR til Kommissionen, hvori DIHR forklarede sin funktion. Den 24. juni 2005 tilsendte GHK International Kommissionen yderligere oplysninger vedrørende DIIS pr. telefax.
- 16 Ved besvarelsen af en ny telefonisk henvendelse fra Kommissionen fremsat den 27. juni 2005, foretaget med henblik på at indhente yderligere oplysninger, fremsendte TEA-CEGOS Konsortium samme dag til Kommissionen en kopi af den danske lov af 6. juni 2002, hvorved Centret blev oprettet, bilagt et notat, som angav de relevante punkter i loven og forbindelsen mellem Centret og DIHR, samt en skrivelse fra Centrets administrationschef.
- 17 Den 14. juli 2005 fremsendte TEA-CEGOS Konsortium også en erklæring til Kommissionen fra den danske udenrigsminister, hvori denne bekræftede, at DIHR og DIIS var selvstændige enheder inden for Centret.

- 18 Ved skrivelser af 18. juli 2005 (herefter »beslutningerne af 18. juli 2005«) meddelte Kommissionen TEA-CEGOS Konsortium og GHK Konsortium, at dens beslutninger om at antage deres bud var truffet på baggrund af urigtige oplysninger, som var blevet meddelt den i løbet af udbudsproceduren, og at deres ansøgning og bud i lyset af de nye forhold måtte forkastes.
- 19 Den 22. og 25. juli 2005 gjorde TEA-CEGOS Konsortium gældende over for Kommissionen, at DIHR og DIIS ikke kunne anses for at tilhøre den samme juridiske gruppe som omhandlet i udbudsbekendtgørelsens artikel 13, og at konsortiet fra starten af udbudsproceduren havde henvist til, at DIHR var en del af Centret. Den 27. juli 2005 anerkendte Kommissionen modtagelsen af skrivelsen af 22. juli og præciserede, at den ville foretage en nøje undersøgelse af indholdet.
- 20 Den 25. juli 2005 blev listen med de bydende, som blev antaget for delaftale nr. 7 og offentliggjort på EuropeAids hjemmeside, ændret, således at de to konsortier ikke længere var anført herpå.
- 21 Den 8. september 2005 henvendte TEA-CEGOS og STG sig til Kommissionen for at anfægte de ulovligheder, som beslutningerne af 18. juli 2005 ifølge disse selskaber var behæftet med, og opfordrede Kommissionen til hurtigst muligt at træffe en anden afgørelse. Ved skrivelse af 13. september 2005 oplyste Kommissionen selskaberne, at den var i gang med en fornyet undersøgelse, og at den havde tilsendt Centret nogle spørgsmål og anmodet det om at fremlægge de dokumenter, som kunne underbygge dets svar.
- 22 Den 14. september 2005 gav TEA-CEGOS og STG atter udtryk for, at de ønskede et snarligt svar med hensyn til Kommissionens endelige stillingtagen til spørgsmålet. Den 21. september 2005 svarede Kommissionen, at den afventede visse yderligere

oplysninger fra Centret med henblik på at udtale sig om procedures udfald, og lovede at meddele selskaberne beslutningen hurtigst muligt.

- 23 Ved e-mail af 23. september 2005 og telefax af 26. september 2005 besvarede Centret Kommissionens spørgsmål og fremsendte en række dokumenter, som underbyggede svaret. Den 26. september 2005 sendte GHK International en e-mail til Kommissionen, som støttede de af Centret afgivne svar.
- 24 Den 27. september 2005 og den 5. oktober 2005 tilsendte TEA-CEGOS og STG Kommissionen to skrivelser, hvori især de to institutters uafhængighed blev fremhævet. Selskaberne understregede heri, at de eneste grunde, af hvilke beslutningerne om tildeling kunne trækkes tilbage, fremgik af artikel 14 i anvisningerne til de bydende, som henviser til punkt 2.3.3 i den praktiske vejledning. De tilføjede, at TEA-CEGOS Konsortium ikke var ansvarlig for at have undladt at give oplysninger, og at det ikke havde leveret urigtige oplysninger.
- 25 Den 11. oktober 2005 henvendte TEA-CEGOS og STG sig til Kommissionen for at få oplyst, om den havde taget endelig stilling vedrørende udbudsproceduren, og opfordrede den til ikke at indgå nogen aftaler samtidig med de beslutninger om tildeling, som skulle vedtages. Kommissionen oplyste, at den snart ville træffe en beslutning.
- 26 Ved to beslutninger af 12. oktober 2005, dels til TEA-CEGOS Konsortium, dels til GHK Konsortium, bekræftede Kommissionen beslutningerne af 18. juli 2005 og forkastede konsortiernes bud (herefter »de anfægtede beslutninger«).

Retsforhandlinger og parternes påstande

- 27 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 13. oktober 2005 har TEA-CEGOS og STG anlagt sag T-376/05.
- 28 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 14. oktober 2005 indgav TEA-CEGOS og STG en begæring om foreløbige forholdsregler, med påstand om, dels at gennemførelsen af den anfægtede beslutning i sagen, dels af alle andre beslutninger truffet af Kommissionen i forbindelse med den samme udbudsprocedure som følge af nævnte beslutning, udsættes. Ved kendelse afsagt af Rettens præsident den 14. oktober 2005 blev Kommissionen pålagt at udsætte udbudsproceduren »EuropeAid/119860/C/SV/multi-Lot 7«, indtil afsigelsen af en kendelse, hvorved der blev truffet endelig afgørelse om begæringen om foreløbige forholdsregler. På grund af en aftale indgået mellem parterne den 26. oktober 2005, i betragtning af det af Retten foreslåede forlig, blev kendelsen af 14. oktober 2005 ophævet af Rettens præsident ved kendelse af 13. december 2005. Ved kendelse afsagt af Rettens præsident den 11. januar 2006, blev TEA-CEGOS' og STG's begæring om foreløbige forholdsregler slettet af Rettens register, og afgørelsen om sagens omkostninger blev udsat.
- 29 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 20. oktober 2005 har GHK anlagt sag T-383/05 med påstand om, at annulationssøgsmålet i henhold til artikel 76a i Rettens procesreglement blev behandlet som hasteprocedure. Den 7. november 2005 erklærede Kommissionen sig indforstået hermed.
- 30 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 20. oktober 2005 indgav GHK Consulting en begæring om foreløbige forholdsregler med påstand om, dels at gennemførelsen af beslutningen i denne sag og alle andre senere beslutninger vedrørende de øvrige bydende udsættes, dels at Retten foreskriver foreløbige

forholdsregler for at udsætte virkningerne af de nævnte beslutninger. Ved skrivelse indleveret til Rettens Justitskontor den 16. december 2005 meddelte GHK Consulting Retten, i overensstemmelse med procesreglementets artikel 99, at selskabet frafaldt sin begæring om foreløbige forholdsregler. Sagen blev ved kendelse afsagt af Rettens præsident den 11. januar 2006 slettet af registret, og afgørelsen om sagens omkostninger blev udsat.

- 31 Ved skrivelse indleveret til Rettens Justitskontor den 20. oktober 2005 indgav GHK Consulting en anmodning om, at sag T-376/05 og sag T-383/05 blev forenet. Kommissionen, TEA-CEGOS og STG meddelte henholdsvis den 28. oktober 2005 og den 8. november 2005, at de ikke havde indvendinger mod denne sammenlægning.
- 32 Ved skrivelse indleveret til Rettens Justitskontor den 31. oktober 2005 indgav GHK Consulting en anmodning om ændring af processproget til fransk, med forbehold om at anvende engelsk med henblik på den skriftlige og mundtlige forhandling, såfremt der er behov herfor. Den 7. november 2005 meddelte Kommissionen, at den ikke havde nogen indvendinger mod den foreslåede ændring af processproget.
- 33 Ved skrivelse indleveret til Rettens Justitskontor den 3. november 2005 indgav TEA-CEGOS, STG og GHK Consulting en begæring om, at de fik mulighed for i hovedsagen at indgive de dokumenter, som Rettens præsident havde anmodet om i retsmødet. Den 4. november 2005 tog formanden for Rettens Anden Afdeling begæringen til følge, under betingelse af, at dokumenterne blev indgivet til Rettens Justitskontor på engelsk senest den 1. december 2005.
- 34 Den 8. november 2005 traf Rettens Anden Afdeling beslutning om, dels at sag T-383/05 blev behandlet som hasteprocedure, dels at processproget blev ændret som anmodet af GHK Consulting.

- 35 Ved kendelse afsagt af formanden for Rettens Anden Afdeling den 10. november 2005 blev sag T-376/05 og T-383/05 forenet med henblik på den skriftlige forhandling, den mundtlige forhandling og domsafsigelsen.
- 36 Ved skrivelse indleveret til Rettens Justitskontor den 30. november 2005 indgav Kommissionen anmodning om, at sag T-376/05 i henhold til artikel 76a i Rettens procesreglement blev behandlet som hasteprocedure. Den 1. december 2005 erklærede TEA-CEGOS og STG sig indforstået hermed. Rettens Anden Afdeling traf den 6. december 2005 beslutning om at behandle sag T-376/05 som en hasteprocedure.
- 37 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten besluttet at indlede den mundtlige forhandling. Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten i retsmødet den 12. januar 2006.
- 38 Sagsøgerne har nedlagt følgende påstande:
- De anfægtede beslutninger annulleres.
 - Alle andre kommissionsbeslutninger truffet inden for rammerne af udbudsproceduren som følge af de anfægtede beslutninger annulleres.
 - Kommissionen tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

39 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgerne tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

40 Sagsøgerne i sag T-376/05 har fremført fire anbringender til støtte for deres påstande. Sagsøgerne har med det første anbringende gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat dels udbudsbekendtgørelsens artikel 13, dels artikel 14 i anvisningerne til de bydende. Sagsøgerne har med det andet anbringende hævdet, at Kommissionen har tilsidesat begrundelsespligten og retssikkerhedsprincippet, idet den i øvrigt har anlagt et åbenbart urigtigt skøn ved anvendelsen af udbudsbekendtgørelsen artikel 13. Med det tredje anbringende har sagsøgerne gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat princippet om god forvaltningsskik og ikke udvist tilstrækkelig agtpågivenhed. Sagsøgerne har endelig med det fjerde anbringende gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat princippet om den berettigede forventning. Da det andet anbringende i vidt omfang er afgørende for Rettens stillingtagen til de øvrige anbringender, skal dette anbringende undersøges først.

41 Sagsøgeren i sag T-383/05 har kun gjort et enkelt anbringende gældende om overtrædelse af udbudsbekendtgørelsens artikel 13. Dette anbringende vil også blive undersøgt i forbindelse med det andet anbringende nævnt ovenfor.

Det andet anbringende om tilsidesættelse af begrundelsespligten, et åbenbart urigtigt skøn og tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet

Parternes argumenter

42 TEA-CEGOS og STG har understreget, at udbudsbekendtgørelsens artikel 13 udelukker ansøgninger fra »fysiske og juridiske personer«, som afgiver flere bud på den samme delaftale, herunder »juridiske personer, som tilhører den samme juridiske gruppe«. Hverken fællesskabsretten eller dokumenterne i udbudsproceduren indeholder imidlertid en definition af begrebet »juridisk gruppe«. Da der ikke foreligger en sådan definition, har GFK Consulting anført, at udelukkelse af et bud, som bestemt i udbudsbekendtgørelsens artikel 13, kun kan ske i det tilfælde, hvor enhederne tilhører den samme gruppe, dvs. når enhederne styres af et fælles moderselskab, eller når de styrer hinanden. GHK Consulting har imidlertid i nærværende sag gjort gældende, at DIHR og DIIS er uafhængige, at de har deres egne vedtægter, og de forfølger forskellige formål, da Centret er blevet oprettet med henblik på at lette administrationen af disse to institutter. Der er kun tale om fælles forvaltning af de administrative opgaver, i det omfang disse styres af Centret, som modtager betaling for ydelserne. TEA-CEGOS og STG har endvidere gjort gældende, at Kommissionen anlagde et åbenbart urigtigt skøn ved ikke at tage hensyn til den omstændighed, at begge institutter har deres egne formuer.

43 TEA-CEGOS og STG er af den opfattelse, at Kommissionen har ændret sin fortolkning af begrebet »juridisk gruppe«, eftersom Kommissionen i beslutningerne af 18. juli 2005 for første gang erklærede, at uafhængighedskriteriet ikke længere var relevant, og at det var tilstrækkeligt, at DIHR organisatorisk udgør en del af Centret, en opfattelse, som ifølge TEA-CEGOS og STG er blevet bekræftet i de anfægtede beslutninger, hvilket er i strid med retssikkerhedsprincippet.

44 TEA-CEGOS og STG gør opmærksom på, at formålet med udbudsbekendtgørelsens artikel 13 består i at undgå interessekonflikter mellem personer, som — direkte eller indirekte — flere gange ville blive givet adgang til at afgive bud for den samme kontrakt, og således konkurrere om rammekontrakten, eller derefter for særlige kontrakter. Selv om DIHR og DIIS således ikke var uafhængige i forhold til Centret og skulle opnå Centrets forudgående godkendelse for indgåelsen af kontrakten, kunne der foreligge en interessekonflikt mellem dem. TEA-CEGOS og STG er af den opfattelse, at hver enheds adfærd i denne sag kun kan tilregnes denne og ikke de øvrige, således at Centret og de to institutter ikke kan udgøre en samlet økonomisk enhed (dom af 15.9.2005, sag T-325/01, DaimlerChrysler mod Kommissionen, Sml. II, s. 3319, præmis 218 og 219). Kommissionen kan derfor ikke — som den har gjort i denne sag — antage, at de to institutters tilhørsforhold til Centret udgør en hindring for en effektiv konkurrence mellem dem ved gennemførelsen af rammekontrakten. I det tilfælde, hvor en analyse af en interessekonflikt ikke kræves efter bestemmelserne i udbudsbekendtgørelsens artikel 13, har TEA-CEGOS og STG anført, at det må antages, at der foreligger et åbenbart og utilstrækkeligt misforhold mellem denne bestemmelse og det forfulgte formål, nemlig at undgå interessekonflikter mellem de bydende.

45 Kommissionen erkender, at udbudsbekendtgørelsens artikel 13 ikke indeholder en definition af begrebet »juridisk gruppe«. Der er dog tale om et almindeligt begreb, der gør det muligt at omfatte forskellige tilfælde, idet Kommissionen foretager en konkret vurdering med henblik på at tage stilling til, om der er tale om en juridisk gruppe. Kommissionen bemærker, at udbudsbekendtgørelsens artikel 13 gengiver en mere generel bestemmelse i finansforordningen, nemlig forordningens artikel 94, som udtrykkeligt udelukker ansøgere, der befinder sig i en interessekonflikt. Kommissionen har i det foreliggende tilfælde gjort gældende, at de to institutters tilhørsforhold til Centret besværliggør den effektive konkurrence mellem institutterne, da de har beslægtede ekspertiseområder, og da deres kompetenceområder kan krydse hinanden. Desuden er artikel 13 tilstrækkelig klar, idet den forbyder tilhørsforhold til den samme juridiske gruppe og således indfører et organisatorisk kriterium.

46 Hvad angår sagsøgernes argumenter om tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet og begrundelsespligten har Kommissionen anført, at de er ubegrundede.

Rettens bemærkninger

- 47 Hvad for det første angår klagepunktet om en manglende begrundelse skal det bemærkes, at grundene til, at Kommissionen afviste sagsøgernes bud, fremgår klart af begrundelserne til de anfægtede beslutninger.
- 48 Ifølge Domstolens faste retspraksis afhænger omfanget af begrundelsespligten af arten af den pågældende retsakt og den sammenhæng, hvori den er vedtaget. Begrundelsen skal klart og utvetydigt angive de betragtninger, som den institution, der har udstedt den anfægtede retsakt, har lagt til grund, dels således at de berørte personer kan få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning, for at de kan forsvare deres rettigheder, dels således at Fællesskabets retsinstanser kan udøve deres prøvelsesret (Domstolens dom af 14.2.1990, sag C-350/88, Delacre m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 395, præmis 15 og 16, og Rettens dom af 9.4.2003, sag T-217/01, Forum des migrants mod Kommissionen, Sml. II, s. 1563, præmis 68).
- 49 I det foreliggende tilfælde nævnes det udtrykkeligt i de anfægtede beslutninger, at de to konsortiers bud var i strid med udbudsbekendtgørelsens artikel 13, idet DIIS og DIHR tilhørte den samme juridiske gruppe. De forhold, der gjorde det muligt for Kommissionen at slutte dette, fremgik i øvrigt af beslutningerne. Det skal endvidere fremhæves, at de anfægtede beslutninger blev vedtaget af Kommissionen efter en grundig fornyet gennemgang af sagen, efter beslutningerne af 18. juli 2005, og efter at have hørt sagsøgerne. Sidstnævnte havde derfor kendskab til Kommissionens forespørgsler vedrørende den eksisterende forbindelse mellem de to institutter og Centret. Under disse omstændigheder kan klagepunktet ikke tages til følge.
- 50 Hvad for det andet angår klagepunktet om et åbenbart urigtigt skøn, som de anfægtede beslutninger skulle være behæftet med, bemærkes, at Kommissionen med hensyn til de faktorer, der skal tages i betragtning ved indgåelse af en aftale efter

udbud, har en vid skønsmargen, og Rettens kontrol skal begrænse sig til en efterprøvelse af, om reglerne for proceduren og om angivelse af en begrundelse er overholdt, om de faktiske omstændigheder er materielt rigtige, og om der foreligger et åbenbart urigtigt skøn eller magtfordrejning (dom af 24.2.2000, sag T-145/98, ADT Projekt mod Kommissionen, Sml. II, s. 387, præmis 147, og af 26.2.2002, sag T-169/00, Esedra mod Kommissionen, Sml. II, s. 609, præmis 95).

51 Det bemærkes, at udbudsbekendtgørelsens artikel 13 udelukkede enheder fra den samme juridiske gruppe i at deltage i de samme udbudsprocedurer, f.eks. som medlemmer af et konsortium, for at undgå risikoen for interessekonflikter eller en fordrejning af konkurrencen mellem de bydende. Det følger af dette forbud, at overholdelsen af udbudsbekendtgørelsens artikel 13 var en betingelse for gyldigheden af et bud, idet Kommissionen har en vid skønsmargen ved vurderingen af såvel indholdet som gennemførelsen af de regler, som finder anvendelse ved indgåelse af en aftale efter udbud. Selv i tilfælde, hvor overtrædelse af nævnte artikel er sket på et tidligt tidspunkt i udbudsproceduren, finder bestemmelsen således anvendelse.

52 Henset til disse betragtninger skal det i denne sag vurderes, om Kommissionen har anlagt et åbenbart urigtigt skøn ved at antage, at DIIS og DIHR tilhørte den samme juridiske gruppe. Med henblik herpå skal det bemærkes, at Kommissionen — når der ikke foreligger nogen definition af begrebet juridisk gruppe, og det ikke er nærmere fastlagt i retspraksis, og som dermed ville afgrænse kriterierne for en sådan gruppe — for at tage stilling til, om betingelserne for at anvende udbudsbekendtgørelsens artikel 13 var opfyldt, var forpligtet til at foretage en konkret undersøgelse under hensyn til de relevante forhold.

53 Følgelig skulle Kommissionen med henblik på at vurdere, om der i nærværende sag foreligger en juridisk gruppe, tage stilling til, om de pågældende enheder organisatorisk var forbundet med Centret, da dette forhold kan skabe en risiko for interessekonflikter eller konkurrencefordrejninger mellem de bydende, idet det

ikke desto mindre forudsættes, at andre faktorer kan anvendes til støtte for analysen af de strukturelle forbindelser, såsom dem, som vedrører de berørte enheders grad af uafhængighed, og som af parterne kvalificeres som et »funktionelt kriterium«.

- 54 I det foreliggende tilfælde fremgår det af de anfægtede beslutninger, at Kommissionen fandt, at DIIS og DIHR retligt udgjorde en del af Centret og således tilhørte den samme struktur. Kommissionen udledte af den danske lov af 6. juni 2002 og Centrets og institutternes statutter, at DIIS og DIHR ikke udgjorde særskilte juridiske enheder i forhold til Centret, og Kommissionen bemærkede, at Centret navnlig stod for den samlede administration af de to institutter, som i øvrigt var repræsenteret i Centrets bestyrelse.
- 55 Hvad for det første angår institutternes strukturelle tilhørsforhold til Centret, fremgår det klart af sagen, særligt af § 1, stk. 2, i den danske lov af 6.6.2002, at det består af to selvstændige enheder: DIIS og DIHR, idet de to institutter og Centret deler de samme lokaler.
- 56 Vedrørende administrationen af de to institutter er det i § 2 i Centrets statut fastsat — som Kommissionen også anførte i de anfægtede beslutninger — at Centret »varetager fællesadministrationen vedrørende økonomi, personaleadministration, forvaltning, fælles servicefunktioner samt det fælles bibliotek«. De administrative ydelser, såsom udbetaling af løn og forvaltningen af faktureringer, varetages af Centret, som fra de to institutter modtager et særligt vederlag for ydelserne, og Centret er ligeledes ansvarlig for modtagelsen af betalinger, som betales til institutterne.
- 57 I øvrigt består der — som Kommissionen også bemærkede i de anfægtede beslutninger — en forbindelse mellem institutterne og Centrets bestyrelse, idet visse bestyrelsesmedlemmer udpeges af DIIS og DIHR (§ 5, stk. 3, i den danske lov af 6.6.2002). En udveksling af synspunkter vedrørende de økonomiske strategier, som

skal gennemføres af de to institutter, kan således ske på dette høje niveau i strukturen. Denne forbindelse styrkes af den omstændighed — som også fremgår af sagen — at Centrets bestyrelse drøfter de to institutters målsætninger.

- 58 Det følger af ovenstående, at de to institutter organisatorisk udgør en del af den samme juridiske gruppe. Kommissionen anlagde derfor ikke et åbenbart urigtigt skøn ved at anvende udbudsbekendtgørelsens artikel 13, da dette organisatoriske tilhørsforhold udgør et tilstrækkeligt indicium for en risiko for konkurrenceforvridninger mellem de bydende, endog for interessekonflikter. Det bemærkes endvidere, at hensyntagen til forhold, som hører under det funktionelle kriterium, ikke kan stille spørgsmålstejn ved Kommissionens vurdering i denne forbindelse.
- 59 Hvad for det andet angår det funktionelle kriterium — dvs. institutternes uafhængighed over for Centret — bemærkes, at institutternes økonomiske uafhængighed er forholdsvis begrænset ved indflydelsen fra Centret. Som det fremgår af sagen, finansieres DIIS og DIHR til dels gennem offentlige midler, som ydes Centret, og som skal fordele disse med 80% til DIIS og 20% til DIHR. Desuden fremgår det af §§ 4 og 15 i DIIS' statut, at DIIS »er under [Centret]«, og at »instituttets regnskaber revideres som del af [Centret] af rigsrevisor«. DIHR's regnskaber skal også godkendes af Centrets bestyrelse.
- 60 For så vidt angår institutternes selvstændige beslutningskompetence har sagsøgerne understreget, at institutternes bestyrelser er selvstændige i forhold til Centret. Denne påstand rækker imidlertid ikke til at ændre Rettens konstatering, at DIIS og DIHR tilhører den samme juridiske gruppe, eftersom dette tilhørsforhold ikke nødvendigvis udelukker en selvstændig beslutningskompetence for forskellige juridiske enheder, som eksisterer samtidig inden for én og samme gruppe.

- 61 Med hensyn til sagsøgernes argument, hvorefter Kommissionen skulle have undladt at tage hensyn til, at institutterne havde forskellige formuer, skal det bemærkes, at sagsøgerne ikke har været i stand til at fremlægge dokumentation, som kan påvise, at Kommissionen i de anfægtede beslutninger fejlagtigt skulle have bemærket, at institutternes aktiver tilhørte Centret. I øvrigt bemærkes, at den omstændighed, at Kommissionen vurderede, at institutterne ikke var selvstændige juridiske personer, ikke er udtryk for et åbenbart urigtigt skøn, som kan føre til en urigtig anvendelse af udbudsbekendtgørelsens artikel 13. Det skal dels bemærkes, at de anfægtede beslutninger ikke er begrundet i, at der ikke er tale om selvstændige juridiske personer, idet dette forhold slet ikke er nævnt i beslutningerne. Dels — hvilket Kommissionen i tilstrækkelig grad har påvist i sine skriftlige indlæg — selv om det antages, at institutterne måtte være selvstændige juridiske personer, berettigede det forhold, at DIIS og DIHR tilhørte Centret, anvendelsen af udbudsbekendtgørelsens artikel 13.
- 62 Derfor har Kommissionen ikke anlagt et åbenbart urigtigt skøn ved hovedsageligt at lægge vægt på et strukturelt kriterium. Den omstændighed, at Kommissionen først har kunnet anmode om oplysninger ved at hæfte sig ved det funktionelle kriterium, for derefter at opretholde det strukturelle kriterium, kan ikke ændre denne konstatering, da Kommissionen havde foretaget en tilbundsående analyse af sagens omstændigheder, inden den anvendte udbudsbekendtgørelsens artikel 13.
- 63 Følgelig kan klagepunktet om, at Kommissionen har overtrådt retssikkerhedsprincippet ved at beslutte sig for at vælge et strukturelt kriterium, ikke tages til følge. Det skal endvidere bemærkes, at undladelsen af at indsætte udbudsbekendtgørelsens artikel 13 i de senere udbudsbekendtgørelser er uden betydning for afgørelsen af denne sag, da lovligheden af en retsakt skal bedømmes efter de faktiske og retlige omstændigheder på det tidspunkt, da retsaksen blev udstedt (Domstolens dom af 7.2.1979, forenede sager 15/76 og 16/76, Frankrig mod Kommissionen, Sml. s. 321, præmis 7, og af 17.5.2001, sag C-449/98 P, IECC mod Kommissionen, Sml. I, s. 3875, præmis 87, samt Rettens dom af 12.12.1996, forenede sager T-177/94 og T-377/94, Altmann m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 2041, præmis 119).

64 Med hensyn til den påståede uforholdsmæssige og utilstrækkelige karakter af udbudsbekendtgørelsens artikel 13 hævdede sagsøgerne i retsmødet, at anvendelsesområdet for udbudsbekendtgørelsens artikel 13 var for bredt, da den kunne omfatte tilfælde, hvor der ikke kunne opstå nogen interessekonflikter på grund af et strukturelt tilhørsforhold. I denne forbindelse skal det bemærkes, at Kommissionen — henset til dens vide skønsmargen, og nødvendigheden af på forhånd at fastsætte klare og forståelige regler i udbudsbekendtgørelsen — ikke klart har overskredet grænserne for sin beføjelse ved at bestemme indholdet af udbudsbekendtgørelsens artikel 13 og ved at anvende den på sagsøgernes bud. Kommissionen har især ikke overskredet grænserne for denne beføjelse ved i nævnte artikel 13 at bestemme, at juridiske personers tilhørsforhold til den samme juridiske gruppe ville føre til udelukkelse fra udbudsproceduren.

65 Det bemærkes for fuldstændighedens skyld, at Domstolen i dom af 3. marts 2005, *Fabricom* (forenede sager C-21/03 og C-34/03, Sml. I, s. 1559, præmis 36), fandt, at en ansøger eller en bydende ikke automatisk kan udelukkes fra en udbudsprocedure, uden at der gives denne person mulighed for at udtale sig om de grunde, som skulle berettige en sådan udelukkelse.

66 I nærværende sag skal det bemærkes, at Kommissionen ved udøvelsen af sin vide skønsebeføjelse gjorde det muligt for sagsøgerne udførligt og gentagne gange at redegøre for den forbindelse, som forenede de to institutter til Centret, inden den konkluderede, at de to institutter strukturelt tilhører den samme juridiske gruppe, og anvendte udbudsbekendtgørelsens artikel 13. Den endelige udelukkelse af sagsøgerne fra udbudsproceduren blev således først besluttet, efter at disse fik mulighed for at tilkendegive deres synspunkter om forbindelserne mellem DIIS og DIHR. Kommissionen har følgelig ikke automatisk anvendt bestemmelserne i udbudsbekendtgørelsens artikel 13. Sagens omstændigheder er derfor anderledes end i *Fabricom*-sagen. Følgelig kan sagsøgernes argument med hensyn til den uforholdsmæssige og utilstrækkelige karakter af udbudsbekendtgørelsens artikel 13 ikke tages til følge.

- 67 Det følger af ovenstående, at Kommissionen med hensyn til DIIS' og DIHR's strukturelle tilhørsforhold til Centret ikke har anlagt et åbenbart urigtigt skøn, og at den ikke har tilsidesat retssikkerhedsprincippet ved at konstatere, at de to institutter tilhørte den samme juridiske gruppe, og ved at anvende udbudsbekendtgørelsens artikel 13. Det andet anbringende kan derfor ikke tages til følge.

Det første anbringende om tilsidesættelse af udbudsbekendtgørelsens artikel 13 og artikel 14 i anvisningerne til de bydende

Parternes argumenter

- 68 TEA-CEGOS og STG anfører, at underskrivelsen af en rammekontrakt med den udvalgte bydende i medfør af artikel 14 anvisningerne til de bydende var betinget af en fremlæggelse af supplerende dokumenter, som kunne bevise rigtigheden af den bydendes erklæringer fremlagt under udbudsproceduren. Følgelig burde beslutningen om tildeling af kontrakten kun være blevet erklæret ugyldig i det tilfælde, hvor den udvalgte bydende ikke var i stand til at fremlægge de nævnte dokumenter, eller afgav urigtige oplysninger under udbudsproceduren.
- 69 TEA-CEGOS og STG understreger, at TEA-CEGOS Konsortium i denne sag dels — og i overensstemmelse med den i skrivelse af 20. maj 2005 indeholdte anmodning (jf. ovenfor, præmis 13) — fremlagde de krævede dokumenter inden for 15 kalenderdage, dels ikke afgav urigtige oplysninger, da DIHR's tilhørsforhold til Centret var nævnt i ansøgningen. TEA-CEGOS og STG har derfor gjort gældende, at de krævede beviser blev fremlagt behørigt i overensstemmelse med artikel 14 i anvisningerne til de bydende. TEA-CEGOS og STG bemærker endvidere, at udbudsbekendtgørelsens artikel 13 ikke kunne finde anvendelse, efter at en beslutning om tildeling af kontrakten var blevet truffet. De eneste grunde til, at beslutningen om tildeling kunne være blevet trukket tilbage, er angivet i artikel 14 i anvisningerne til de bydende, som henviser til punkt 2.3.3 i den praktiske vejledning.

- 70 Kommissionen har bestridt sagsøgernes argumenter. Ifølge Kommissionen kan skrivelserne af 20. maj 2005 ikke sidestilles med beslutningerne om den endelige tildeling af kontrakten til sagsøgerne, da tildelingen var betinget af fremlæggelse af dokumenter, som kunne begrunde, at sagsøgerne ikke befandt sig i en situation, som svarede til udelukkelsesgrundene. Kommissionen fandt imidlertid, at de fremlagte dokumenter påviste sagsøgernes manglende overholdelse af udbudsbekendtgørelsens artikel 13.

Rettens bemærkninger

- 71 Det bemærkes, at det i beslutningerne af 20. maj 2005 udtrykkeligt var angivet, at underskrivelsen af rammekontrakten var betinget af, at sagsøgerne beviste, at de ikke befandt sig i nogen af de tilfælde, som ville føre til udelukkelse, som angivet i punkt 2.3.3 i den praktiske vejledning. Det fremgår endvidere af ordlyden af artikel 14 i anvisningerne til de bydende, at det påhviler de udvalgte bydende at godtgøre rigtigheden af deres erklæringer. Tildelingen af kontrakten var derfor betinget af, at der blev fremlagt forhold, der kunne bevise rigtigheden af de af sagsøgerne afgivne oplysninger ved afgivelsen af deres bud, og at Kommissionen kontrollerede, at udbudsbekendtgørelsens artikel 13 blev overholdt.
- 72 Som tidligere anført (jf. ovenfor, præmis 51) er overholdelsen af artikel 13 en betingelse for gyldigheden af alle bud, og Kommissionen kunne anvende denne bestemmelse på et tidligt tidspunkt i proceduren, i det mindste indtil undersøgelsen af de i foregående præmis anførte beviser. Sagsøgernes argument, hvorefter udbudsbekendtgørelsens artikel 13 ikke kunne anvendes, efter at der var truffet en beslutning om tildeling af kontrakten, kan derfor ikke tages til følge.
- 73 Det første anbringende kan derfor ikke tages til følge.

Det tredje anbringende om tilsidesættelse af princippet om god forvaltningsskik og utilstrækkelig agtpågivenhed

Parternes argumenter

- 74 TEA-CEGOS og STG anfører, at Kommissionen, så snart ansøgningen blev indgivet, havde kendskab til, at DIHR tilhørte Centret. Hvis Kommissionen havde spørgsmål om omfanget af DIHR's tilhørsforhold til Centret, burde den have spurgt TEA-CEGOS Konsortium under udbudsproceduren, og ikke efter at den besluttede at tildele konsortiet kontrakten. Ved at undlade dette har Kommissionen tilsidesat princippet om god forvaltningsskik. Kommissionen burde også have besvaret TEA-CEGOS Konsortiums skrivelser af 22. og 25. juli 2005, hvilket den ifølge sagsøgerne først gjorde efter at være blevet anmodet herom af TEA-CEGOS. Kommissionens lemfældige adfærd burde derfor kritiseres, idet denne holdning kan genfindes i de afvigende oplysninger på Kommissionens hjemmeside vedrørende de udvalgte bydende til delaftale nr. 7.
- 75 Kommissionen har anført, at selv om det er korrekt, at DIHR havde gjort opmærksom på forbindelsen med DIIS, havde den ikke afgivet en erklæring herom. Følgelig var det edb-system, som blev indført i forbindelse med den administrative procedure, ikke i stand til at afsløre en eventuel overtrædelse af udbudsbekendtgørelsens artikel 13. Efter at være blevet orienteret af tredjemand om tilstedeværelsen af en forbindelse mellem DIHR og DIIS, reagerede Kommissionen ved at spørge sagsøgerne om dette. Det kan heller ikke bebrejdes Kommissionen, at den har udvist manglende omhu. Kommissionen har endvidere gjort gældende, at den hurtigt besvarede sagsøgerens anmodninger, som blev fremsat den 22. og 25. juli 2005, nemlig den 27. juli 2005, idet det navnlig blev meddelt, at Kommissionen agtede at tage deres bemærkninger i betragtning, og at den ville orientere dem om sagens videre gang snarest muligt.

Rettens bemærkninger

76 Det fremgår af retspraksis, at de garantier, som fællesskabsretten giver med hensyn til den administrative sagsbehandling, bl.a. omfatter princippet om god forvaltningsskik, til hvilket knytter sig et krav om, at den kompetente institution omhyggeligt og upartisk skal undersøge alle relevante forhold i den enkelte sag (Domstolens dom af 21.11.1991, sag C-269/90, Technische Universität München, Sml. I, s. 5469, præmis 14, samt Rettens dom af 24.1.1992, sag T-44/90, La Cinq mod Kommissionen, Sml. II, s. 1, præmis 86, og af 11.9.2002, sag T-70/99, Alpharma mod Rådet, Sml. II, s. 3495, præmis 182). Kommissionen er i øvrigt forpligtet til på alle stadier i en udbudsprocedure at overholde princippet om ligebehandling af og dermed chancelighed for de bydende (jf. i denne retning Domstolens dom af 29.4.2004, sag C-496/99 P, Kommissionen mod CAS Succhi di Frutta, Sml. I, s. 3801, præmis 108, og dommen i sagen ADT Projekt mod Kommissionen, præmis 164).

77 I nærværende sag oplyste Kommissionen den 20. maj 2005 sagsøgerne, at deres bud for delaftale nr. 7 var godkendt, under betingelse af, at de fremsendte dokumenter som bevis for, at de ikke var omfattet af et af de tilfælde, som ville føre til udelukkelse, jf. punkt 2.3. i den praktiske vejledning.

78 Det bemærkes, at DIHR oplyste om sit tilhørsforhold til Centret, så snart TEA-CEGOS Konsortiet indgav sin ansøgning, og DIHR oplyste i samme forbindelse, at DIIS var en af dets partnere. DIIS erklærede for sit vedkommende, at det ikke tilhørte nogen gruppe eller net. Selv om DIIS imidlertid var af den opfattelse, at det ikke udgjorde en del af en juridisk gruppe, burde det i det mindste have gjort Kommissionen opmærksom på — henset til de krævede oplysninger i ansøgningsformularen — at det havde forbindelser til Centret og således var en del af et netværk, da det i Centrets statut udtrykkeligt er angivet, at DIIS udgør en af dets enheder.

- 79 Uagtet at DIIS' erklæring måtte være urigtig, skal det bemærkes, at den tekniske del af GHK Konsortiets bud indeholdt navnene på medlemmerne af Konsortiet, og at DIIS var nævnt heri som det tredje medlem. Kommissionen kunne som følge heraf have udledt, at DIIS' erklæring ikke var korrekt. Dog er den omstændighed, at Kommissionen først på et tidligt tidspunkt i proceduren blev klar over, at institutterne tilhørte Centret, uden betydning for sagens afgørelse, eftersom GHK Konsortiets bud, selv på dette tidspunkt, skulle være udelukket i overensstemmelse med udbudsbekendtgørelsens artikel 13.
- 80 Selve kompleksiteten af de forskellige oplysninger, som blev afgivet under udbudsprocedurerne, kan under alle omstændigheder være en forklaring på, at Kommissionen først blev opmærksom på tilhørsforholdet til Centret, da de to bud blev antaget under betingelser. Det var således først på dette tidspunkt af proceduren, at sagsøgerne var forpligtet til at fremlægge dokumenter, som begrundede rigtigheden af deres oprindelige oplysninger. Det følger heraf, at Kommissionen ikke tilsidesatte princippet om god forvaltningsskik ved først at bringe spørgsmålet om institutternes tilhørsforhold til Centret på bane efter Kommissionens betingede antagelse af GHK Konsortiets bud.
- 81 For så vidt angår Kommissionens gennemførelse af udbudsproceduren må det konstateres, at Kommissionen allerede den 22. juni 2005 anmodede TEA-CEGOS om at redegøre for den forbindelse, som forbandt DIHR til Centret, og den anmodede GHK International om at give nærmere oplysninger vedrørende DIIS' retlige status. Som følge af de af TEA-CEGOS fremsendte oplysninger anmodede Kommissionen den 27. juni 2005 TEA-CEGOS om — inden vedtagelsen af beslutningen af 18. juli 2005 — at fremsende yderligere oplysninger. Det fremgår endvidere af sagens omstændigheder, at Kommissionen mellem den 18. juli og 12. oktober 2005 var løbende i kontakt med sagsøgerne, og den oplyste navnlig, at den ville foretage en fornyet undersøgelse af de fremlagte oplysninger og snarest muligt orientere dem om Kommissionens endelige stillingtagen. Kommissionen reagerede også hurtigt på sagsøgernes forespørgsler, navnlig ved at oplyse TEA-CEGOS' advokater — allerede fra den 13. september 2005 — om, hvor langt proceduren var nået, idet advokaterne havde udtrykt ønske herom den 8. september 2005.

82 Vedrørende de selvmodsigende oplysninger, som skulle være blevet lagt på EuropeAids internet-hjemmeside, skal det bemærkes, at de udvalgte bydendes navne, som er angivet på hjemmesiden, var dem, som var blevet betinget udvalgt af Kommissionen. Det var derfor logisk, at sagsøgernes navne fremgik deraf, eftersom det først var på det tidspunkt, hvor disse skulle bevise rigtigheden af deres oplysninger — i nærværende sag efter beslutningerne af 20. maj 2005 — at DIIS og DIHR's tilhørsforhold til Centret klart og utvetydigt blev angivet. Så snart beslutningerne af 18. juli 2005 var blevet vedtaget, blev sagsøgernes navne fjernet fra hjemmesiden, allerede den 25. juli 2005.

83 Det følger af ovenstående, at sagsøgerne ikke har påvist, at Kommissionen har tilsidesat princippet om god forvaltningsskik eller udvist manglende omhu, således at deres klagepunkter under alle omstændigheder er ubegrundede. Følgelig kan det tredje anbringende ikke tages til følge.

Det fjerde anbringende om ophævelse med tilbagevirkende gyldighed af de anfægtede beslutninger og overtrædelse af princippet om den berettigede forventning

Parternes argumenter

84 TEA-CEGOS og STG anfører, at den anfægtede beslutning ophæver beslutningen af 20. maj 2005, som tildelte kontrakten til TEA-CEGOS Konsortium, hvilket i virkeligheden udgør en ophævelse med tilbagevirkende gyldighed af en forvaltningsakt. Det fremgår imidlertid af fast retspraksis, at en tilbagekaldelse af en begunstigende forvaltningsakt er undergivet særdeles strenge betingelser (Domstolens dom af 9.3.1978, sag 54/77, Herpels mod Kommissionen, Sml. s. 585, præmis 38). TEA-CEGOS og STG fremhæver også — under henvisning til fast retspraksis — at selv om enhver fællesskabsinstitution, som konstaterer, at en af institutionen udstedt retsakt er ulovlig, inden for en rimelig frist kan tilbagekalde den med tilbagevirkende gyldighed, kan denne ret være begrænset af hensynet til, at den ved

akten begunstigede kunne have en berettiget forventning om, at retsakten var lovlig (Domstolens dom af 17.4.1997, sag C-90/05 P, de Compte mod Parlamentet, Sml. I, s. 1999, præmis 35).

85 TEA-CEGOS og STG har gjort gældende, at den oprindelige beslutning i nærværende sag ikke er ulovlig, og derfor ikke burde være blevet tilbagekaldt. Såfremt det antages, at beslutningen var ulovlig — hvilket den ikke er ifølge sagsøgerne — kunne tilbagekaldelsen af den kun være sket, hvis alle betingelserne fastsat i ovennævnte retspraksis var opfyldt. Kommissionens anmodning om en forklaring vedrørende forbindelserne mellem DIHR og Centret blev først fremsat den 22. juni 2005, selv om den allerede i oktober 2004 var i besiddelse af DIHR's erklæring. Det var først næsten to måneder efter den gunstige afgørelse af 20. maj 2005, at den blev trukket tilbage. TEA-CEGOS Konsortium sørgede også for at besvare Kommissionens spørgsmål i telefaks af 22. juni 2005. Den af Kommissionen anfægtede beslutning hviler imidlertid på grunde, som ikke svarer til disse spørgsmål. Følgelig er TEA-CEGOS og STG af den opfattelse, at de med rette kunne lægge til grund, at de forhold, som Kommissionen fik kendskab til, ikke ville blive draget i tvivl og ikke ville kunne begrunde en beslutning, som ændrer tildelingen af kontrakten. Sagsøgerne er derfor af den opfattelse, at de kunne indrette sig i tillid til lovligheden af beslutningen af 20. maj 2005 og kræve, at den blev opretholdt. Under disse omstændigheder er deres berettigede forventning og de betingelser, under hvilke en forvaltningsakt kan ophæves, blevet tilsidesat.

86 Kommissionen understreger, at det i skrivelserne af 20. maj 2005 blev anført, at sagsøgernes ansøgning ville blive godkendt, under betingelse af, at de fremsendte de krævede dokumenter efter artikel 14 i anvisningerne til de bydende. Kommissionen mener derfor ikke, at skrivelserne indeholder en beslutning, men kun en oplysning vedrørende Kommissionens betingede hensigt om at give tilslag på sagsøgernes bud. Kommissionen tilføjer, at da sagsøgerne ikke var i stand til at bevise, at de to institutter opfyldte kravene i udbudsbekendtgørelsens artikel 13, kunne kontrakten under alle omstændigheder ikke tildeles dem.

Rettens bemærkninger

- ⁸⁷ For det første bemærkes, at ophævelse med tilbagevirkende gyldighed af en begunstigende forvaltningsakt som hovedregel er undergivet meget strenge betingelser (dommen i sagen Herpels mod Kommissionen, præmis 38). Det fremgår af fast retspraksis, at selv om enhver fællesskabsinstitution, som konstaterer, at en af institutionen udstedt retsakt er ulovlig, inden for en rimelig frist kan tilbagekalde den med tilbagevirkende gyldighed, kan denne ret være begrænset af hensynet til, at den ved akten begunstigede kunne have en berettiget forventning om, at retsaksen var lovlig (Domstolens dom af 3.3.1982, sag 14/81, Alpha Steel mod Kommissionen, Sml. s. 749, præmis 10-12, og af 26.2.1987, sag 15/85, Consorzio Cooperative d'Abruzzo mod Kommissionen, Sml. s. 1005, præmis 12-17, domme af 20.6.1991, sag C-248/89, Cargill mod Kommissionen, Sml. I, s. 2987, præmis 20, og sag C-365/89, Cargill, Sml. I, s. 3045, præmis 18, samt dommen i sagen de Compte mod Parlamentet, præmis 35).
- ⁸⁸ For det andet bemærkes, at i henhold til en fast retspraksis omfatter retten til at påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, som er et af Fællesskabets grundprincipper, enhver borger, hos hvem Fællesskabets administration har givet anledning til begrundede forhåbninger ved at afgive præcise løfter. Sådanne løfter skal, uanset under hvilken form de er afgivet, være præcise, ubetingede og samstemmende og stamme fra pålidelige og troværdige kilder (dom af 21.7.1998, forenede sager T-66/96 og T-221/97, Mellett mod Domstolen, Sml. Pers. I-A, s. 449, og II, s. 1305, præmis 104 og 107). Derimod kan ingen påberåbe sig tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, såfremt administrationen ikke har afgivet præcise løfter (dom af 18.1.2000, sag T-290/97, Mehibas Dordtselaan mod Kommissionen, Sml. II, s. 15, præmis 59, og af 19.3.2003, sag T-273/01, Innova Privat-Akademie mod Kommissionen, Sml. II, s. 1093, præmis 26).
- ⁸⁹ Hvad for det første angår sagsøgernes argumenter om tilbagekaldelse af en forvaltningsakt skal det bemærkes, at beslutningerne af 20. maj 2005 var retsakter,

som var undergivet betingelser. Underskrivelsen af rammekontrakten for delaftale nr. 7, som var fastsat for de anfægtede beslutninger, var således undergivet en betingelse om, at sagsøgerne skulle bevise, at de ikke befandt sig i nogen af de tilfælde, som fører til udelukkelse efter punkt 2.3.3 i den praktiske vejledning. Under disse omstændigheder fremgår det, at den omstændighed, at sagsøgerne ikke fik tildelt kontrakten, ikke følger af en beslutning om at tilbagekalde beslutningen om at tildele dem kontrakten, men af, at sagsøgerne ikke opfyldte de betingelser, som en sådan beslutning var underlagt. Som følge heraf er sagsøgernes argument irrelevant på dette punkt.

- 90 Hvad herefter angår tilsidesættelsen af TEA-CEGOS' og STG's berettigede forventning indeholdt beslutningerne af 20. maj 2005 ikke nogen konkrete løfter med hensyn til, at rammekontrakten i alle tilfælde ville blive underskrevet, og de har derfor ikke kunnet give sagsøgerne anledning til at nære en berettiget forventning herom, eftersom det udtrykkeligt blev oplyst i beslutningerne, at underskrivelsen af rammekontrakten var betinget af sagsøgernes fremskaffelse af bevis for, at de ikke var omfattet af nogen af de tilfælde, som fører til udelukkelse, nævnt i punkt 2.3.3 i den praktiske vejledning. Det følger heraf, at sagsøgernes argumenter om tilsidesættelse af den berettigede forventning ikke kan tages til følge.
- 91 Det fjerde anbringende må derfor forkastes. Det følger heraf, at Kommissionen bør frifindes.

Sagens omkostninger

- 92 Ifølge procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgerne har tabt

sagen, bør de pålægges at betale sagens omkostninger, herunder omkostningerne i forbindelse med sagerne om foreløbige forholdsregler.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Anden Afdeling)

- 1) Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber frifindes.**
- 2) Sagsøgerne betaler sagens omkostninger, herunder omkostningerne i forbindelse med sagerne om foreløbige forholdsregler.**

Pirrung

Forwood

Papasavvas

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 14. februar 2006.

E. Coulon

Justitssekretær

J. Pirrung

Afdelingsformand